

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r486687621426,CHYLEWSKI-Jan-Wladyslaw.html>
2022-08-18, 12:17

CHYLEWSKI Jan Władysław

Osoba

CHYLEWSKI Jan Władysław

Urodzony

1891

Zmarł

1940

Opis

współorganizator artylerii ciężkiej, ppłk Wojska Polskiego. Ur. 27 czerwca 1891 r. w Wielkich Łąkach (ówczesny pow. śmigielski), w rodzinie dzierżawcy majątku ziemskiego Adama i Antoniny z Chylewskich. Gimnazjum humanistyczne ukończył ze świadectwem dojrzałości. Zaliczył dwa semestry prawa, po czym odbył półroczną praktykę kupiecką, uzyskując uprawnienia kupca zbożowego.

We wrześniu 1914 r. został wcielony do armii niemieckiej (12 PAL). W październiku 1916 r. zdał egzamin oficerski, uzyskując stopień ogniomistrza. 13 czerwca 1917 r. mianowano go ppor. Zwolniony z armii niemieckiej (31 grudnia 1918), zgłosił się do dyspozycji Dowództwa Artylerii w Poznaniu (4 stycznia 1919). Objął dowództwo nie posiadającej sprzętu baterii zapasowej artylerii ciężkiej. Na rozkaz ppor. M. Palucha (7 stycznia 1919) wydzielił obsługi dla dwóch działonów, które miały udać się pod Szubin. Z dział zdobytych (8 stycznia) pod Ślesinem (2 haubice 150 mm) sformowana została 1 bateria ciężka pod jego dowództwem, która (30

artylerzystów) przybyła do Gniezna (10 stycznia). Uczestniczył w naradzie dowódców oddziałów w sztabie ppłk. K. Grudzielskiego.

Natarcia na Szubin rozpoczęły się 11 stycznia o godzinie 15:00 salwą jego półbaterii, oddaną w kierunku stacji kolejowej. Silna mgła nie pozwoliła jednak na prowadzenie skutecznego ognia. Bateria wróciła do Poznania (16 stycznia 1919) i tam Chylewski objął dowództwo 1 baterii 1 DAC, która dotarła do Kcyni (23 stycznia). Pod Dębogórą walczyła z niemieckim pociągiem pancernym. Równocześnie ostrzelano transport kolejowy wiozący posiłki dla niemieckich oddziałów atakujących Kcynię. 3 lutego ponownie walczone z pociągiem pancernym w rejonie stacji kolejowej w Szczepicach oraz wspierano natarcie na Dębogórę i Kowalewko. Bateria Chylewskiego stanowiła trzon obrony polskiej podczas walk pod Kcynią i Szczepicami. 10 lutego zajęła stanowiska w rejonie miejscowości Sipiony, gdzie zastało ją zawieszenie broni.

Dekretem Komisarjatu NRL z 13 kwietnia został mianowany por. 23 czerwca wyjechał na front galicyjski, gdzie zasłużył sobie na opinię doskonałego i dzielnego dowódcy baterii. Brał udział m.in. w ofensywie na Zbaraż. Po powrocie do Poznania bateria (15 września) skierowana została na front wielkopolski, a następnie w ramach 17 DAC brała udział w walkach na froncie litewsko-białoruskim (30 maja 1920). 9 września Chylewski otrzymał awans na kpt. Po przemianowaniu 17 DAC na 17 PAC, nadal dowodził baterią. 14 lutego 1922 r. został zwolniony do rezerwy. Ponownie powołano go 10 stycznia 1923 r. i objął (23 stycznia) dowództwo 5 baterii 7 PAC (d. 17 PAC). Od 19 maja dowodził 3 dyonem Pułku, a od 17 grudnia - 2 dyonem.

Do 1939 r. był m.in.: komendantem szkoły szeregowych z cenzusem 7 PAC, oficerem wywiadowczym pułku, wykładowcą w Szkole Artylerii, komendantem kadry w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii. We wrześniu 1939 r. formował zapasowe oddziały artylerii w woj. wschodnich, gdzie dostał się do niewoli sowieckiej. Osadzony w Starobielsku, został zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie. Był odznaczony Orderem Virtuti Militari V kl., Krzyżem Walecznych (dwukrotnie), Medalem Niepodległości, Złotym Krzyżem Zasługi, medalami i odznakami. Rodziny nie założył.

Bibliografia

I. Polak, Chylewski Jan Władysław (1891-1940), (w:) Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919, red. A. Czubiński, B. Polak, Poznań

2002, s. 54-55.

Autor wpisu

Michał Polak